

Пасько С. М.
аспірант

Сумського національного аграрного університету

Pasko Serhii
Postgraduate Student
Sumy National Agrarian University

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Анотація. У статті розглянуті стан та перспективи розвитку аграрного сектору економіки України. Розглянуті основні проблемні питання в аграрному секторі, які необхідно вирішити через інтенсифікацію та впровадження інноваційних, ресурсозберігаючих технологій. Приведені наслідки та вплив сільського господарства на екосистему планети. Досліджене місце сільськогосподарського виробництва в структурі валової доданої вартості України. Досліджено динаміку виробництва основних видів сільськогосподарської продукції в аграрному секторі України. Проведене дослідження динаміки розвитку організаційно-правових форм суб'єктів підприємницької діяльності в сільському господарстві в частині їх розмірів. Визначені найбільш потенційні та ефективні інновації, які можуть бути впроваджені в різних сферах сільського господарства в короткостроковій і середньостроковій перспективі. Приділено увагу впливу та можливостям інтегрованих структур щодо запровадження інновацій у власне сільськогосподарське виробництво. Визначені основні глобальні вектори розвитку сільськогосподарської галузі на інновативній основі. Зроблено висновок про вплив інноваційних технологій на подальший розвиток аграрного сектору економіки.

Ключові слова: аграрний сектор, сільськогосподарське виробництво, рослинництво, тваринництво, організаційно-правова фірма, інтенсифікація, інновації, ресурсозбереження, інтегрована структура, розвиток.

Постановка проблеми. У найближчі двадцять-тридцять років людство зіштовхнеться із серйозними глобальними викликами, що стосуються насамперед трьох напрямів: збереження природних ресурсів, охорони довкілля та продовольчої безпеки. Для великої кількості країн уже сьогодні продовольча безпека стає нагальною проблемою. Наразі майже 1 млрд. осіб у світі змушені щодня голодувати, і якщо активні дії, спрямовані на боротьбу з голодом, не вживатимуться провідними економіками світу, то є велика ймовірність, що вже до 2050 року половина земної кулі житиме в умовах голоду або постійної нестачі продовольства. За таких умов розвиток сільського господарства є визначальним чинником забезпечення продовольчої безпеки.

Інтенсифікація та інноватизація сільського господарства є необхідною умовою для задоволення продовольчої потреби населення планети. Проте розвиток аграрного виробництва може стати й катастрофічним за своїми наслідками процесом для світової екосистеми та людства, що пов'язано з нестачею водних ресурсів, втратою посівних площ через ерозію ґрунту, деградацією, засоленням та опустелюванням земель, зникненням лісів, загрозою біологічному розмаїттю видів та існуванню людства загалом. І тому інноваційний розвиток сільського господарства має таке велике значення як для майбутнього вітчизняної економіки, так і для світового господарства.

Впровадження інноваційних проектів має стати пріоритетним напрямом розвитку сільського господарства України в найближчій і середньостроковій перспективі, що дасть змогу збільшити продуктивність праці, забезпечити економію матеріальних, фінансових і кадрових ресурсів, підвищити обсяги експорту сировини, наростити обсяги переробки та виробництва готової продукції тощо. У кінцевому підсумку зазначені процеси сприятимуть зростанню конкурентоспро-

можності вітчизняного аграрного сектору та збільшенню його інвестиційної привабливості. Саме цим зумовлена актуальність досліджень у цій галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щороку дедалі більше експертів долучаються до досліджень аграрних інновацій та потенціалу інноваційного розвитку українського аграрного сектора. Зокрема, широкий спектр проблем інноваційної діяльності в АПК розглядають Бутко М. П., Родін В. С. [4], Готра В. В. [5], Гудзь О. Є. [6], Лупенко Ю. О. [11], Мазнев Г. Є. [13], Малік М. Й. [12], Федулова Л. І. [13] та інші. Ціла група дослідників займається аналізом впровадження аграрних інновацій у зарубіжних країнах, зокрема, Чесброу Г. В. [1], Ле Галь П.-Ю., Дюге П., Фор Ж., Новак С. М. [2], Шут М., Каділхон Ж.-Ж., Місіко М., Дрор І. [3]. Питанням розвитку інноваційних процесів в інтегрованих структурах, які функціонують в аграрному секторі економіки, приділено достатньої уваги у працях таких вітчизняних вчених, як Бутко М. П. [4], Данкевич А. Є. [7], Ігнатенко М. М. [9], Куценко І. В. [10]. Проте де-які питання подальшого розвитку аграрного сектору економіки на інновативних засадах потребують подальших досліджень.

Постановка завдання. Метою дослідження є провести аналіз стану аграрного сектору в Україні та на його основі визначити можливості інноваційного розвитку сільського господарства та чинники, що перешкоджають цьому.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сільське господарство традиційно є важливою складовою вітчизняного господарського комплексу. Тенденції та перспективи розвитку галузі визначаються загальним станом національної економіки, на якій, у свою чергу, значною мірою позначається динаміка основних показників аграрної діяльності. Специфіка сільськогосподарського виробництва, а саме: характер виробленої продукції (споживається масово), приналежність до

первинного сектору економіки (піддається значним ціновим коливанням), залежність від погодних умов (провокує волатильність врожаїв, валових зборів і прибутковості виробників), визначає в той чи інший період і ступінь впливу галузі на макроекономічну ситуацію в Україні.

На сьогодні сільське господарство займає частку у 17,0% у структурі валової доданої вартості України і є дугою за величиною галуззю, яка наповнює державний бюджет країни (рис. 1) [15].

Сільське господарство України – важлива складова вітчизняного господарського комплексу. Тенденції та перспективи розвитку галузі визначаються загальним станом національної економіки, на яку, у свою чергу, значною мірою позначається динаміка основних показників аграрної діяльності.

У загальній своїй динаміці виробництво основних видів сільськогосподарської продукції нами відображене на рис. 2–4.

Так, у динаміці за період статистичних досліджень, спостерігаються незначні коливання площ під виробництвом зернових та зернобобових культур, з плавним зростанням площ за період 2017–2021 роки. Сільськогосподарські площі під соняшником за період досліджень також мають стійку тенденцію до незначного щорічного зростання (рис. 2).

За період з 2010–2022 рр. площа під зерновими та зернобобовими культурами збільшилась на 905,0 тис. га, під соняшником площа зросла на 2050,0 тис. га.

Досліджуючи ситуацію з виробництвом продукції тваринництва в аграрному секторі України, маємо обернену до рослинництва динаміку. Спостерігається стійка тенденція до незначного щорічного скорочення кількості поголів'я сільськогосподарських тварин (рис. 3).

Так, за період 2010–2022 роки кількість поголів'я ВРХ скоротилося на 2182,7 тис. гол., в т.ч. поголів'я корів – 1192,5 тис. гол.

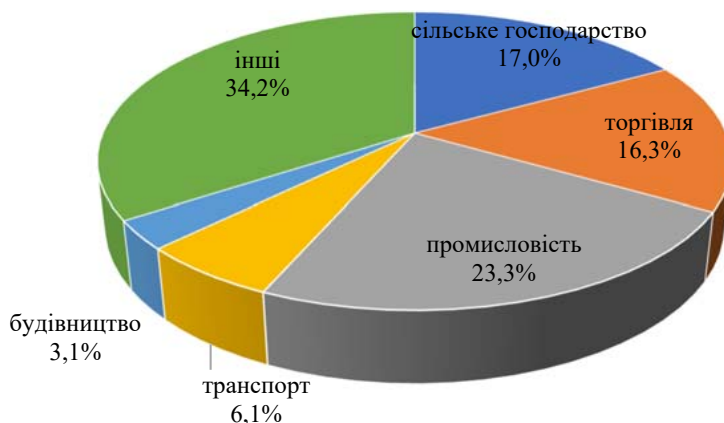

Рис. 1. Структура валової доданої вартості у III кварталі 2021 року, %

Джерело: побудовано автором за даними Держслужби статистики України [15]

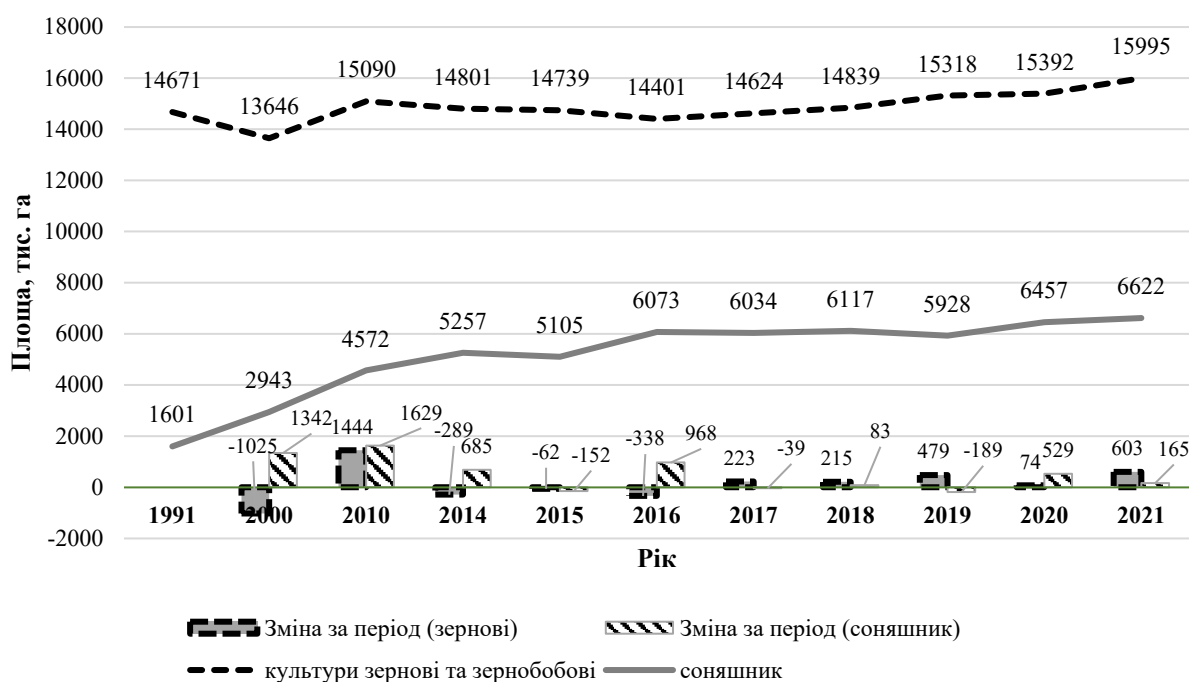

Рис. 2. Площа посівна уточнена сільськогосподарських культур

Джерело: побудовано автором за даними Держслужби статистики України [8]

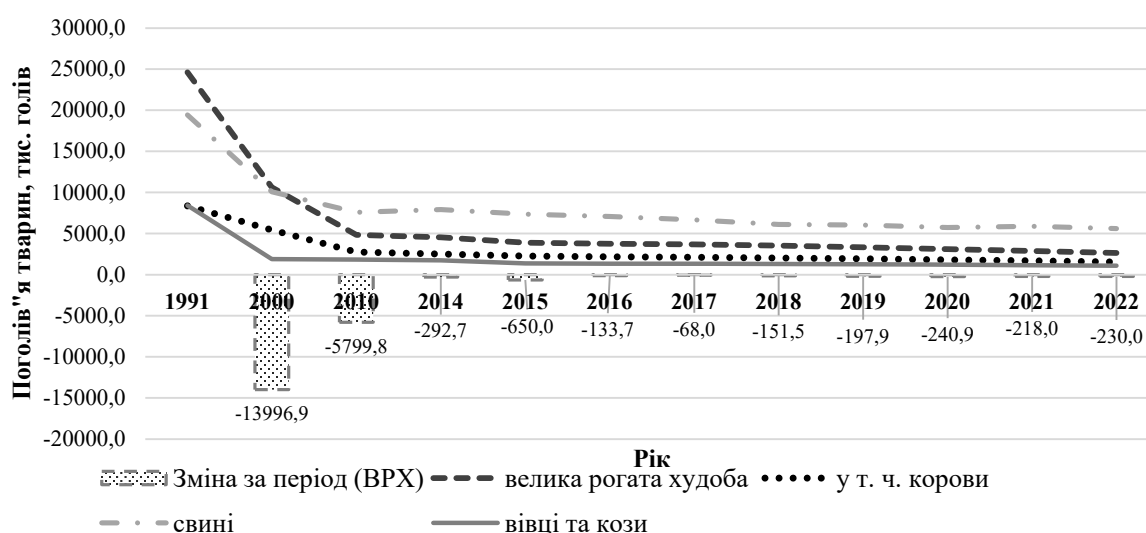

Рис. 3. Кількість сільськогосподарських тварин на 1 січня

Джерело: побудовано автором за даними Держслужби статистики України [8]

Досліджуючи динаміку виробництва основних видів продукції тваринництва можемо констатувати той факт, що відбувається постійне зменшення об'ємів виробництва (рис. 4).

Так, за період 2010–2022 рр. відбулося зменшення виробництва: молока на 2534,6 тис. тонн, яєць курячих – на 2981,0 млн штук, вовни – 2695,0 т. При цьому зросло виробництво м'яса у забійній масі – на 379,3 тис. тон., що в свою чергу корелює з динамікою поголів'я ВРХ.

Така динаміка виробничих показників у сільському господарстві наголошує на наявних накопичених і не вирішених проблемах як у стратегічному управлінні агропромисловим виробництвом, так і на стані розвитку сільських територій та місцевих громад. Особливо, порушуючи питання соціально-економічного розвитку сільських територій, а також складної демографічної ситуації на них.

Водночас у всьому світі потужне й ефективне сільськогосподарське виробництво виступає не першою причиною, а одним із наслідків високого рівня національного загальноекономічного розвитку. Стратегію розвитку аграрного сектору України треба вибудову-

вати на випереджальних темпах зростання неаграрних секторів економіки, які мають забезпечувати належний прогрес і в аграрній галузі [5, с. 74].

Саме ефективність, інклюзивність, якість – основні сучасні критерії економічного розвитку і зростання. Стосовно сільського господарства це означає, що зростання виробництва в галузі може забезпечуватися за рахунок підвищення ефективності використання всіх видів ресурсів на основі впровадження інновацій, що дають змогу поряд із зазначеним знижувати витрати виробництва та екологічне навантаження на довкілля, підвищувати конкурентоспроможність продукції [13, с. 44].

А таке зростання має супроводжуватися структурною збалансованістю виробництва, безпечністю спожитого громадянами країни продовольства та прогресом у соціальній сфері села, зокрема підвищенням рівня зайнятості (у т.ч. й несільськогосподарської), поліпшенням показників стану природного середовища, сільської інфраструктури тощо [13, с. 45].

Також слід зупинитися і на динаміці розвитку організаційно-правових форм суб'єктів підприємницької діяльності в сільському господарстві, особливо в частині їх розмірів (табл. 1–3).

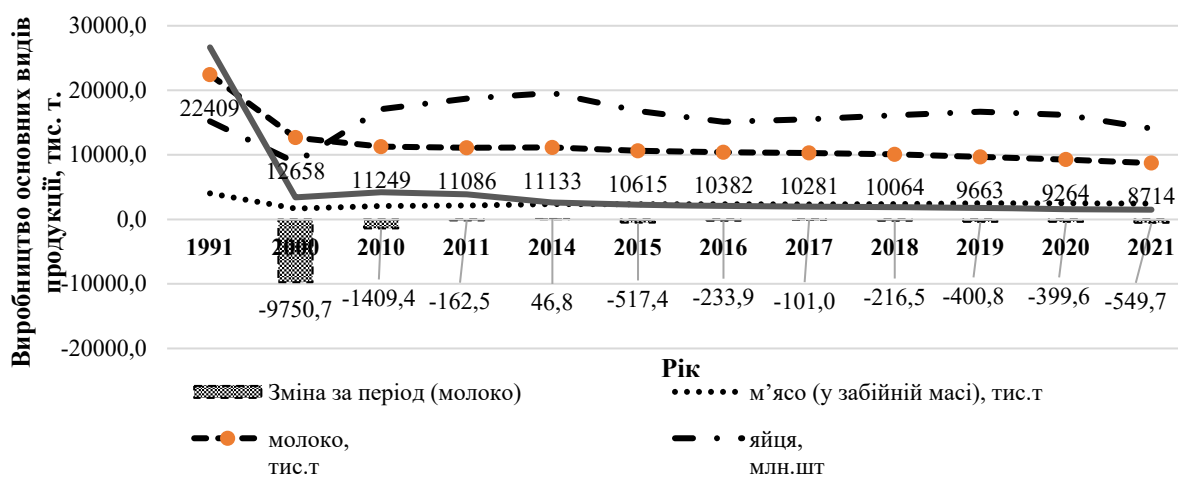

Рис. 4. Виробництво основних видів продукції тваринництва

Джерело: побудовано автором за даними Держслужби статистики України [8]

З проведених досліджень можемо констатувати загальну тенденцію до укрупнення суб'єктів підприємницької діяльності в сільському господарстві. Так, підприємства з площею обробітку ріллі в межах від 1000–3000,00 га складають при виробництві зернових та зернобобових 7,9% до загальної кількості підприємств, але у загальному обсягу виробництва вони мають частку у 35,2%, що є досить значним показником. Аналогічна тенденція спостерігається і при виробництві інших сільськогосподарських культур (табл. 1).

Також досить вагомою є кількість суб'єктів підприємницької діяльності в сільському господарстві, які мають в обробітку площу ріллі більше 3000,00 га. (табл. 2). При виробництві зернових та зернобобових така кількість підприємств становить 1,7% до загальної кількості підприємств, але їх частка у загальному обсягу виробництва становить 29,8%. Аналогічною є динаміка і при виробництві соняшнику.

Отже, якщо поррахувати частку підприємств виробників зернових та зернобобових з площею ріллі в обробітку від 1000,00 га і більше, їх частка становитиме 9,6% у загальній кількості, але загальне валове виробництво зазначеної категорії підприємств становитиме 65% від загального валового збору зернових та зернобобових.

Подібна ситуація (до ситуації з виробництвом зернових та зернобобових), спостерігається і з підприємствами виробниками тваринницької продукції (табл. 3). В зазначеній галузі 15,5% підприємств утримують 58,2% ВРХ, в т.ч. 28,9% поголів'я корів. 5,5% підприємств утримують 66,5% свиней, а також 10,4% підприємств утримують 81,5% птиці свійської.

Така динаміка укрупнення суб'єктів підприємницької діяльності свідчить про досить ефективне функціонування та розвиток великих інтегрованих структур в сільському господарстві, основними з яких є інтегровані структури холдингового типу. Природно, що за таких умов саме агрохолдинги мають фінансовий і науково-технічний потенціал для впровадження інновацій, тоді як середні та малі підприємства не мають у своєму розпорядженні достатніх ресурсів [9; 10].

Інновація – це процес впровадження нових ідей, втілених в інтелектуальних продуктах як у матеріальній, так і нематеріальній формі, результатом якого є зростання соціально-економічного потенціалу окремого підприємства та економіки загалом за рахунок удосконалення форми організації виробництва та управління, а також інвестицій у наукові дослідження [6; 14].

На наш погляд, на сьогодні найбільш потенційно ефективними можна вважати такі інновації, які можуть бути впроваджені в різних сферах сільського господарства в короткостроковій і середньостроковій перспективі.

До таких інноваційних технологій можемо віднести наступні:

- безпечна генна інженерія насінневого матеріалу;
- гідросистемне рибальство нульового стоку;
- лотково-конденсатні системи поливу;
- комп'ютерне управління поголів'ям ВРХ;
- біоінсектициди та запилювачі;
- коконно-рукавні зерносховища;
- технології точного висіву;
- «розумні» теплиці;

Таблиця 1

Підприємства з площею обробітку під сільськогосподарською культурою 1000–3000,00 га (станом на 2021 рік)

Культура	у % до загальної кількості підприємств	у % до загального обсягу виробництва (валовий збір)
Зернові та зернобобові	7,9	35,2
Соя	2,3	36,9
Ріпак озимий	3,2	24,6
Соняшник	4,4	29,9
Цукровий буряк фабричний	9,0	58,4

Джерело: розраховано автором за даними Держслужби статистики України [8]

Таблиця 2

Підприємства з площею обробітку під сільськогосподарською культурою більше 3000,00 га (станом на 2021 рік)

Культура	у % до загальної кількості підприємств	у % до загального обсягу виробництва (валовий збір)
Зернові та зернобобові	1,7	29,8
Соняшник	0,7	14,2

Джерело: розраховано автором за даними Держслужби статистики України [8]

Таблиця 3

Групування підприємств за кількістю сільськогосподарських тварин (станом на 2021 рік)

більше 1000 гол.	Кількість підприємств		Кількість тварин	
	одиниць	у % до загальної кількості	тис. Голів	у % до загальної кількості
Велика рогата худоба	278	15,5	584,2	58,2
Корови	81	4,8	122,8	28,9
Свині, більше 10000	71	5,5	2379,1	66,5
Птиця свійська, більше 500000	33	10,4	92451,9	81,5

Джерело: розраховано автором за даними Держслужби статистики України [8]

– датчики Craft Scanner для контролю глибини обробітку ґрунту;

– аеропонні ферми (виросування рослин без ґрунту).

– інші [6; 11; 12].

Враховуючи сучасний стан, аграрний сектор має високий потенціал для розвитку і перспективи щодо впровадження інновацій. Одна з ключових переваг сільськогосподарської галузі України - це доступ до найважливіших ресурсів, що забезпечують аграрне виробництво. І саме тому фактори, які є глобальними викликами для європейських країн (зростання населення, зміна клімату та ін.), для України перетворюються на можливості зростання та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного агробізнесу [12, с. 32].

Основними глобальними векторами розвитку сільськогосподарської галузі на інновативній основі повинні стати:

– ресурсозбереження, можливість забезпечення якого безпосередньо пов'язана з рівнем інноваційного розвитку аграрного сектору;

– прискорення розвитку виробництва продукції з високою доданою вартістю;

– забезпечення доступності та безпеки агропродовольства;

– стабілізація та підвищення доходів, насамперед малих і середніх сільгоспвиробників, чий фінансовий стан нині є надзвичайно вразливим і традиційно має менший запас фінансової стійкості порівняно з великими агропідприємствами.

– акцентування уваги на зростанні ролі кліматичного чинника в забезпеченні сталості постачання та споживання сільськогосподарської продукції, що ще більше актуалізує проблеми деградації сільськогосподарських земель [5; 6; 9].

Отже, впровадження інноваційних технологій у сільському господарстві України – єдиний ефектив-

ний сценарій розвитку цієї галузі з огляду на те, що вона є однією із стратегічно важливих галузей національної екосистеми, і саме від темпів її розвитку залежить рівень продовольчої безпеки держави, соціально-економічний стан сільських територій та рівень життя сільського населення в цілому.

Висновки з проведеного дослідження. В даний час інноваційні технології відіграють важливу роль як у сприянні розвитку соціо-економічної національної системи, так і в забезпеченні потенційного вирішення проблем та глобальних викликів, які при цьому виникають.

Вітчизняні великі інтегровані структури вже мають значний фінансовий та ресурсний потенціал, щоб переводити власне виробництво на інноваційні рейки. Інформаційні технології та оцифрування економічних процесів суттєво змінили підходи до перетворень у традиційних галузях економіки, вплинули на структуру споживання. З'явилися нові методи в аналітиці, прогнозуванні та прийнятті управлінських рішень. Очевидно, що поширення цифрових технологій тією чи іншою мірою впливає на функціонування всіх господарюючих суб'єктів і в аграрному секторі економіки. Крім того, внаслідок цифрової трансформації глобальної економіки вже з'являються нові ринкові тренди, більшість з яких мають мережевий характер, з посиленою увагою до особистості як кінцевого споживача. А тому вітчизняне сільське господарство не має змоги відокремитися від процесу інноватизації власного виробництва. Господарюючі суб'єкти, які становляться гравцями на національному та глобальному ринках, повинні запроваджувати у власне виробництво провідні світові технологічні рішення, щоб забезпечити власну конкурентоспроможність.

Подальші дослідження з цієї проблематики доцільно спрямувати на дослідженні можливостей «цифровізації» сільського господарства, а також переваг та викликів на зазначеному векторі розвитку.

Список використаних джерел:

1. Chesbrough, H.W. Open Innovation: the New Imperative for Creating and Profiling from Technology. *Boston, Massachusetts: Harvard Business Schol Press*, 2003.
2. Le Gal P.-Y., Dugué P., Faure G., Novak S.M. How does research address the design of innovative agricultural production systems at the farm level? A review. *Agricultural Systems*. 2011. V. 104, Is. 9. P. 714–728. doi: 10.1016/j.agsy.2011.07.007.
3. Schut M., Kadilhon J.-J., Misiko M., Dror I. Do mature innovation platforms make a difference in agricultural research for development? A meta-analysis of case studies. *Cambridge University Press*, 2016. doi: 10.1017/S0014479716000752.
4. Бутко М.П., Родін В.С. Агропромислова інтеграція як шлях активізації аграрного виробництва. *Агросвіт*. 2010. № 3. С. 10–13.
5. Готра В.В. Сучасний стан та проблеми інноваційного розвитку аграрного сектору України. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 6. С. 89–74.
6. Гудзь О.Є. Роль інновацій щодо забезпечення конкурентоспроможності та ефективності підприємства. *Вісник ХНТУСГ*. 2015. Вип. 161. С. 3–11.
7. Данкевич А.Є. Розвиток інтегрованих структур у сільському господарстві : монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. 350 с.
8. Державна служба статистики України. URL : <https://ukrstat.gov.ua>.
9. Ігнатенко М.М. Процеси ресурсозабезпечення спеціалізації та концентрації виробництва в корпоративних агроформуваннях. *Економіка та держава*. 2017. № 1. С. 10–14.
10. Куценко І.В. Значення інтегрованих аграрних формувань в сільській економіці. *Вісник Сумського НАУ, «Економіка і менеджмент»*. 2016. № 8(61). С. 88–92.
11. Лупенко Ю.О. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в аграрній сфері України. *Економіка АПК*. 2014. № 12. С. 5–11.
12. Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Шпикуляк О. Г. та ін. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи : монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2014. 516 с.
13. Мазнев Г.Є. Інноваційна діяльність як фактор підвищення ефективності агровиробництва. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*, 2016, № 2. С. 36–47.
14. Про інноваційну діяльність : Закон України. Відомості Верховної Ради України, 2002. № 36 (ст. 266). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

15. Сільське господарство України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/infografika/2022/o_soc_ek_pok_Ukr/01_2022_u.pdf.
16. Федулова Л.І. Концептуальні засади формування інноваційної системи підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 10. С. 195–205.
17. Данько Ю.І., Жмайлов В.М., Блюмська-Данько К.В. Конкуренційні засади розвитку інноваційної маркетингової діяльності в аграрній сфері. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2017. № 2. С. 48–55.
18. Danko, Y., & Nifatova, O. (2022). Agro-sphere determinants of green branding: eco-consumption, loyalty, and price premium. *Palgrave Communications*, 9(1), 1–9.

References:

1. Chesbrough, H.W. (2003) Open Innovation: the New Imperative for Creating and Profiling from Technology. *Boston. Massachusetts: Harvard Business Schol Press*.
2. Le Gal P.-Y., Dugué P., Faure G., Novak S.M. (2011) How does research address the design of innovative agricultural production systems at the farm level? A review. *Agricultural Systems*. V. 104, Is. 9. P. 714–728. doi: 10.1016/j.agsy.2011.07.007.
3. Schut M., Kadilhon J.-J., Misiko M., Dror I. (2016) Do mature innovation platforms make a difference in agricultural research for development? A meta-analysis of case studies. *Cambridge University Press*. doi: 10.1017/S0014479716000752.
4. Butko M.P., Rodin V.S. (2010) Ahropromyslova intehratsiia yak shliakh aktyvizatsii aharnoho vyrobnytstva. *Ahrosvit*. № 3. P. 10–13.
5. Hotra V.V. (2014) Suchasnyi stan ta problemy innovatsiinoho rozvytku aharnoho sektoru Ukrainy. *Aktualni problemy ekonomiky*. № 6. P. 89–74.
6. Hudz O.Ie. (2015) Rol innovatsii shchodo zabezpechennia konkurentospromozhnosti ta efektyvnosti pidpriemstva. *Visnyk KhNTUSH*. Vyp. 161. P. 3–11.
7. Dankevych A.Ie. (2011) Rozvytok intehrovanykh struktur u silskomu gospodarstvi : monohrafiia. Kyiv: NNTs IAE. 350 p.
8. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. URL: <https://ukrstat.gov.ua>.
9. Ihnatenko M.M. (2017) Protsezy resursozabezpechennia spetsializatsii ta kontsentratsii vyrobnytstva v korporatyvnykh ahroformuvanniakh. *Ekonomika ta derzhava*. № 1. P. 10–14.
10. Kutsenko I.V. (2016) Znachennia intehrovanykh ahrarykh formuvan v silskii ekonomitsi. *Visnyk Sumskoho NAU, «Ekonomika i menedzhment»*. № 8(61). P. 88–92.
11. Lupenko Yu.O. (2014) Priorytetni napriamy innovatsiinoi diialnosti v aharnii sferi Ukrainy. *Ekonomika APK*. № 12. P. 5–11.
12. Lupenko Yu.O., Malik M.I., Shpykuliak O. H. ta in. (2014) Innovatsiine zabezpechennia rozvytku silskoho gospodarstva Ukrainy: problemy ta perspektyvy : monohrafiia. Kyiv: NNTs IAE, 516 p.
13. Mazniev H.Ie. (2016) Innovatsiina diialnist yak faktor pidvyshchennia efektyvnosti ahrovyrobnytstva. *Aktualni problemy innovatsiinoi ekonomiky*. № 2. P. 36–47.
14. Pro innovatsiinu diialnist : Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2002. № 36 (st. 266). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
15. Silske gospodarstvo Ukrainy. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/infografika/2022/o_soc_ek_pok_Ukr/01_2022_u.pdf.
16. Fedulova L.I. (2014) Kontseptualni zasady formuvannia innovatsiinoi systemy pidpriemstv. *Aktualni problemy ekonomiky*. № 10. P. 195–205.
17. Danko Yu.I., Zhmailov V.M., Bliumska-Danko K.V. (2017) Konkurentni zasady rozvytku innovatsiinoi marketynhovo diialnosti v aharnii sferi. *Aktualni problemy innovatsiinoi ekonomiky*. № 2. P. 48–55.
18. Danko, Y., & Nifatova, O. (2022). Agro-sphere determinants of green branding: eco-consumption, loyalty, and price premium. *Palgrave Communications*, 9(1), 1–9.

STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE'S ECONOMY

Summary. The article discusses the state and prospects of development of the agricultural sector of the Ukrainian economy. The main problematic issues in the agricultural sector, which need to be addressed through the intensification and introduction of innovative, resource-saving technologies, are considered. The consequences and impact of agriculture on the planet's ecosystem are given. The place of agricultural production in the structure of gross value added of Ukraine is investigated. The dynamics of production of the main types of agricultural products in the agrar sector of Ukraine is investigated. The study of the dynamics of the development of organizational and legal forms of business entities in agriculture in terms of their size was carried out. The most potential and effective innovations that can be introduced in various fields of agriculture in the short and medium term have been identified. Attention is paid to the impact and capabilities of integrated structures to introduce innovations in their own agricultural production. The main global vectors of development of the agricultural sector on an innovative basis are identified. It was concluded about the impact of innovative technologies on the further development of the agricultural sector of the economy.

Key words: agricultural sector, agricultural production, crop production, animal husbandry, organizational and legal firm, intensification, innovation, resource saving, integrated structure, development.